

Գերապատիւ Պետրովիչ Վարդապետը կը շնորհակտրենք իր այնքան բծախնդիր եւ մանրակրկիտ, առարկայական մօտեցումով կատարած այս հրատարակութեան համար, եւ կը սպասենք հիմա, հրատարակումը բոլոր այն վաւերագրերու բնագրերուն, որոնք անտիպ են դեռ, բայց գործածուած են այս եւ նախորդ հատորներուն մէջ, որովհետեւ նման հրատարակութիւններ միայն կրնան ամբողջական եւ աներկբայ լոյս սփռել Լեհաստանի գաղութի պատմութեան վրայ:

Հ. Օ. ՍԵՔՈՒԼԵԱՆ

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

Թ. Խ. Յակոբեան, Ստ. Տ. Մելիք-Նախշեան, Հ(Յ՞). Բարսեղեան՝ Հայաստանի եւ Յարակից Շրջանների Տեղանունների Բառարան Ա. Հատոր, Ապ-Իսպիկ. Երեւան 1986, եւ Բ. Հատոր, Իսլըրճոք-Կարակայա. 1988: Երեւանի Պետական Համալսարանի հրատարակութիւն: Էջեր՝ Ա. Հատոր XXX+992, Բ. Հատոր 992:

Վիթխարի գործեր, վիթխարի հրատարակութիւններ՝ հաւաքական ոյժի արդիւնք կրնան միայն ըլլալ: Բացառութիւնները որքան ալ ըլլան յարգելի: Վիթխարի գործին համար՝ վիթխարի աշխատանք ու անսպառ համբերութիւն է հարկաւոր: Այս երկու հատորներուն ի տես, եւ յաջորդ երկու հատորներուն սպասումով, կարելի է ըսել, թէ անպակաս են այդ վիթխարի աշխատանքներու լծուած, ինքնամոռաց դիւցազները մեր փոքրիկ, բայց մեծ արդիւնքներով ակադճուն Հայրենիքին մէջ: Գործի մը մեծութիւնը այն ատեն կարելի է չափել միայն ըստ օրինի, երբ մէկը նման գործի մը ձեռնարկած է . . . :

Հայերէն ընդհանուր «Առաջաբան»ին կը յաջորդէ ռուսերէն եւ անգլերէն ամփոփումը:

Ամէն տեղանունի մասին տրուած է, որքան կարելի է, ամենակարճ տեղեկութիւնը: Անշուշտ, թէ այդ տեղեկութիւնները քաղուած են պատկան եւ վստահելի աղբիւրներէ, որոնք առանց տարակոյսի, նշանակուած են հաւաքուած պիտակներուն վրայ, եւ ստիպուած ենք մտածել ու, որ աղբիւրներու այդ բաժինը չէ մտցուած այս հատորներուն մէջ, գործին ծաւալը չափազանց չընդարձակել ու մտահոգութեամբ միայն: Թող ներուի սակայն ստորագրողիս, այն դիտողութիւնը, թէ գիտական լուրջ արժէք՝ աղբիւրները միայն՝ կու տան այսպիսի գործի մը, վկայ՝ Աճառեանի Անճնանունների Բառարանը: Գո՛նէ գլխաւոր աղբիւրները յիշուած ըլլալու էին:

Բարեբախտաբար, որոշ տեղեր, ուշադրութիւն դարձուած է, գոնէ երկրորդական գծին վրայ, տեղանուններու ուղիղ, մեքրոպեան ուղղագրութեան, որովհետեւ նկատի առնելիք շատ կարեւոր կէտ է այն, որ եթէ «նոր» կոչուած ուղղագրութիւնը առ առաւելն 49(1922) կամ 67(1940) տարեկան է ներկայիս, տրուած տեղանուններու ուղղագրութիւնը առնուազն 1500 տարուայ եւ աւելի՛, նուիրագործուած հնութիւն ունի: Ժամանակը եկած է, գո՛նէ գիտական այսպիսի արժէքաւոր հրատարակութիւններու մէջ, շփոթութիւններ առաջ չբերելու համար, գործածել մեքրոպեան ուղղագրութիւնը:

Հ. Օ. ՍԵՔՈՒԼԵԱՆ